

ΚΡΗΠΙΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ ΦΩΚΑΕΩΣ,

1842

Ερ. Τί είναι ρυθμός;

Απ. Ρυθμός λέγεται σύστημα ἐκ χρόνων, καὶ ἄτινα τά-
ξιν συγχείμενον.

Ερ. Πῶς χαρακτηρίζεται;

Απ. Κατὰ τὸ ὀγρήγωρον καὶ ἀργόν.

Ερ. Ἀπὸ πόσα τινὰ θεωρεῖται ὁ ρυθμός;

Απ. Ἀπὸ τέσσαρα τινὰ, ἤγουν ἀπὸ θέσιν, ἄρσιν, ψόφον,
καὶ ἔρεμίαν; ἄτινα ὅλα εἰς τὰ προλαβόντα ἐβρέθησαν κε-
ρῆατα.

Ε'ρ. Εἰς πόσα διαιρεῖται γενικῶς ὁ ῥυθμὸς ;

Λ'π. Εἰς ἀπλοῦν καὶ εἰς διπλοῦν .

Ε'ρ. Ποῖος εἶναι ὁ ἀπλοῦς ;

Λ'π. Ἀπλοῦς ῥυθμὸς λέγεται ἐκεῖνος , ὃς τις ἔχει τὸν χρόνον τὸν τακτοποιοῦντα τὸ μέλος , ἴδιον ἀπ' ἀρχῆς τοῦ μέλους μέχρι τέλους .

Ε'ρ. Ὁ δὲ διπλοῦς ;

Λ'π. Ὁ διπλοῦς ῥυθμὸς εἶναι ἡ μεταβολὴ τοῦ χρόνου , ἢ ὁποῖα γίνεται μεταξύ τοῦ μέλους , ἢ ἀπὸ τοῦ ἀργοῦ εἰς τὸ ταχύτερον , ἢ ἀπὸ τοῦ ταχέος εἰς τὸ ἀργόν . δηλαδή ὅταν ἀλλάζωμεν τὴν ἀγωγὴν τοῦ χρόνου , τὸ ὁποῖον γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ μαθήματα , τὰ ὁποῖα ἔχουσι κρατήματα . ἐπειδὴ τὸ μὲν κείμενον τοῦ μαθήματος ψάλλεται ἀργῶς , τὸ δὲ κράτημα ταχύτερον , ἢ ἀπὸ ἀργόν εἰς ἀργότερον . ἰσέον ὅμως ὅτι τοῦτο συνεχῶς ἀκολουθεῖ , καὶ μεταξύ εἰς τὰ κρατήματα , καὶ μάλιστα εἰς τοὺς καλοφωνικούς εἰρμούς . (1)

ΚΕ-

(1) Οἱ ἐξωτερικοὶ Μουσικοὶ (Χαναντέδες ὀνομαζόμενοι,) ὀνομάζουσι τὸν ῥυθμὸν οὐσούλι , ἧτοι προσδιωρισμένον μέτρον ἀπὸ βραχέων , καὶ μακρῶν χρόνων μεμιγμένων . καὶ ἔχουσι ὑπὲρ τὰ 28 εἶδη ῥυθμῶν , διαφέροντα τὸν ἓν ἀπὸ τοῦ ἄλλου εἰς τὰ μέτρα τῶν χρόνων , εἰς τὰς χροίας , καὶ εἰς τοὺς πόδας καὶ τὰ περισσότερα εἰς τὴν ἀγωγὴν τοῦ χρόνου . ὅθεν διὰ τῶν μεγάλων καὶ ἀργῶν ῥυθμῶν , μελοποιοῦσιν ἀργὰ , καὶ μεγάλα μαθήματα , οἷον μπεστέδες , σεμαγιά , κιάρια , σαρκιά . εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς συντόμους ῥυθμούς , οἱ ἔχοντες δηλαδή ταχύτεραν τὴν ἀγωγὴν τοῦ χρόνου , μελοποιοῦσι δι' αὐτῶν πεστέδες , σεμαγιά , σαρκιά , κιάρια , καὶ διάφορα ἄλλα . ἔστω δὲ γνωστὸν , ὅτι οἱ ῥηθέντες ῥυθμοὶ δὲν εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὴν ἡμῶν ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν . εἰμὴ μόνον ἀπλοῦς , καὶ διπλοῦς , ῥυθμὸς ὡς εἴρηται , καὶ ἡ ἀγωγή τοῦ τυχόντος χρόνου , ἧτις εἶναι σημειωμένη εἰς πᾶσαν ἀρχὴν τῆς μελωδίας .